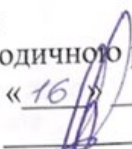

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

Навчально-науковий інститут фінансів, банківської справи
Кафедра фінансів імені Л. Л. Тарангул

Затверджено
Науково-методичною радою Університету
протокол від « 16 » 11 2021 № 9
Голова НМР А. О. Монаєнко

Методичні рекомендації до написання кваліфікаційних робіт
для підготовки здобувачів вищої освіти
другого (магістерського) рівня
(денної та заочної форми навчання)
галузь знань 072 «Управління та адміністрування»
спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
освітня програма
«Управління публічними фінансами»

Ірпінь – 2021

Методичні рекомендації до написання кваліфікаційних робіт складені на основі ОП «Управління публічними фінансами» для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня, галузі знань 072 «Управління та адміністрування», спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», затвердженої Вченою радою Університету 26.04.2021 року протокол №5.

Укладач (і):

М. Бедринець, к.е.н., доцент

Рецензенти:

Ю.М.Коваленко, д.е.н., професор кафедри
фінансових ринків
Д.В.Біленко, к.е.н., доцент кафедри
фінансів імені Л.Л. Тарангул

Гарант ОПП

О.Д. Гордей, д.е.н., професор
кафедри фінансів імені Л.Л. Тарангул

Розглянуто і схвалено кафедрою фінансів імені Л. Л. Тарангул,
протокол від 18.10. 2021 № 6

Завідувач кафедри
фінансів імені Л. Л. Тарангул

М. Бедринець, к.е.н., доцент

Розглянуто і схвалено Вченою радою Навчально-наукового інституту фінансів,
банківської справи, протокол від 20.10. 2021 № 4

Голова Вченої ради
ННІ фінансів, банківської справи

М. В. Рябокін, к.е.н., доцент

Завідувач навчально-методичного відділу І. Качур

Рецензія

на методичні рекомендації до написання кваліфікаційних робіт
для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня
освітньої програми

«Управління публічними фінансами»

за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

к.е.н., доцента кафедри фінансів Л.Л. Тарангул

ННІ фінансів, банківської справи

Коваленко Юлії Михайлівни

Кваліфікаційна робота магістра є обов'язковим елементом навчального процесу в Університеті за другим ступенем вищої освіти, та кінцевим результатом самостійної індивідуальної навчальної діяльності здобувача вищої освіти; дослідженням, яке підводить підсумки вивчення ним дисциплін, згідно навчального плану підготовки магістрів за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування, галузі знань 07 Управління та адміністрування за освітньою програмою «Управління публічними фінансами».

Метою підготовки кваліфікаційної роботи магістра є поглиблення теоретичних і практичних знань з обраної спеціальності, оцінка набутих умінь: застосовувати навички аналітичного та критичного мислення для вирішення актуальних проблем у фінансах, переконливо висловлювати свої думки письмово щодо поточних чи майбутніх завдань; провадити дослідницьку та/або інноваційну діяльність з елементами наукової новизни у сфері публічних фінансів; презентувати результати науково-дослідницької діяльності, готувати наукові публікації, доповідати на наукових конференціях, симпозіумах.

В методичних рекомендаціях до написання кваліфікаційних робіт розкрито мету та завдання кваліфікаційних робіт, етапи виконання, рекомендації щодо вибору теми та тематику робіт, рекомендації щодо структури та змісту робіт, вимоги до оформлення, порядок рецензування та захисту перед екзаменаційною комісією.

Методичні рекомендації до написання кваліфікаційних робіт підготовлено відповідно Положення про організацію освітнього процесу в Університеті державної фіскальної служби України, Положення про випуск (дипломну) роботу Університету державної фіскальної служби України, тощо.

У цілому Методичні рекомендації до написання кваліфікаційних робіт розкривають сутність та процес написання такого змісту робіт здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня відповідають вимогам вищої школи.

Рецензент:

д.е.н., професор кафедри
фінансових ринків

Ю.М.Коваленко

Рецензія

на методичні рекомендації до написання кваліфікаційних робіт
для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня
освітньої програми

«Управління публічними фінансами»

за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

к.е.н., доцента кафедри фінансів Л.Л. Тарангул

ННІ фінансів, банківської справи

Біленко Дар'ї Вікторівни

Методичні рекомендації розроблено відповідно до вимог освітньо-професійної програми «Управління публічними фінансами» підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня галузі знань 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» Університету державної фіскальної служби України з метою допомоги здобувачам вищої освіти з виконання кваліфікаційних робіт.

В методичних рекомендаціях до написання кваліфікаційних робіт розкрито мету та завдання кваліфікаційних робіт, етапи виконання, рекомендації щодо вибору теми та тематику робіт, рекомендації щодо структури та змісту робіт, вимоги до оформлення, порядок рецензування та захисту перед екзаменаційною комісією.

Методичні рекомендації до написання кваліфікаційних робіт освітньої програми «Управління публічними фінансами» підготовлено відповідно до Закону України «Про вищу освіту», нормативно-правових актів Міністерства освіти та науки України, Положення про організацію освітнього процесу в Університеті державної фіскальної служби України, Положення про порядок створення та організації екзаменаційних комісій Університеті державної фіскальної служби України, Положення про випуск (дипломну) роботу Університету державної фіскальної служби України, тощо.

У цілому Методичні рекомендації до написання кваліфікаційних робіт освітньої програми «Управління публічними фінансами» розкривають сутність та процес написання кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня відповідають вимогам вищої школи.

Рецензент:

к.е.н., доцент

кафедри фінансів імені Л.Л. Тарангул

Д.В. Біленко

ВСТУП

Методичні рекомендації розроблено відповідно до вимог освітньо-професійної програми «Управління публічними фінансами» для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня галузі знань 07 «Управління і адміністрування», спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» Університету державної фіскальної служби України.

Методичні рекомендації спрямовані на допомогу здобувачам вищої освіти другого (магістерського) рівня і викладачам кафедри фінансів імені Л.Л. Тарангул Університету, які здійснюють наукове керівництво за виконанням кваліфікаційних робіт. Методичні рекомендації визначають сутність, мету і завдання кваліфікаційних робіт, рекомендації щодо вибору теми, структури та змісту робіт, порядок їх рецензування та захисту перед екзаменаційною комісією.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

Кваліфікаційна робота – самостійне, оригінальне, закінчене наукове дослідження у сфері фінансів, банківської справи та страхування, має внутрішню єдність та містить сукупність теоретичних і практичних положень, висновків і рекомендацій що пропонуються для публічного захисту перед Екзаменаційною комісією (ЕК) для отримання кваліфікації магістра за освітньо-професійною програмою «Управління публічними фінансами» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування».

Метою підготовки кваліфікаційної роботи є поглиблення здобувачем вищої освіти теоретичних знань і практичних навичок, виробничих завдань; закріплення навичок пошуку актуальних наукових досягнень у сфері управління публічними фінансами та уміння їх самостійно застосовувати при вирішенні прикладних проблем; виявлення ступеня підготовки випускників до самостійної практичної діяльності.

В процесі написання кваліфікаційної роботи здобувач вищої освіти набуває уміння і навички організації та здійснення наукових досліджень, вміння діалектично мислити, творчо застосовувати набуті знання при розв'язанні конкретних практичних завдань.

Кваліфікаційна робота повинна містити глибоке теоретичне осмислення актуальної проблеми, обґрунтовані шляхи її практичного розв'язання, виконані на основі ретельно проведеного аналізу діяльності конкретного суб'єкта підприємницької діяльності, організації, мати елементи наукової новизни та відображати особисту думку автора.

Мета та завдання роботи повинні бути чітко сформульованими та відображати тематику дослідження. Завдання, які ставляться в роботі, повинні відображати шляхи досягнення обраної мети дослідження. Виходячи із завдань дослідження, будується структура роботи, тобто, завдання дослідження повинні відповідати змісту розділів і підрозділів кваліфікаційної роботи.

Завдання, що вирішуються у кваліфікаційній роботі, передбачають формування навичок аналітичної, прогностичної діяльності, а також умінь вести роботу з підготовки управлінських рішень, розробляти пропозиції методично-консультативного характеру.

Завдання дослідження повинні відповідати змісту розділів і підрозділів кваліфікаційної роботи.

Виконання кваліфікаційної роботи передбачає:

- систематизацію теоретичних знань і практичних навичок, отриманих здобувачем вищої освіти за весь період навчання за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» та освітньою програмою «Управління публічними фінансами»;

- оволодіння методиками теоретичного та експериментального дослідження при розв'язанні конкретних економічних проблем у сфері публічних фінансів для подальшого визначення можливих напрямків їх вирішення;

- розвиток вмінь та навичок у проведенні розрахунково-аналітичних робіт та представленні науково-методичних підходів оцінювання економічних явищ здобувачем вищої освіти, виклад матеріалу роботи та вміння захищати публічно свою роботу.

Екзаменаційна комісія під час захисту кваліфікаційної роботи оцінює ступінь досягнення мети і якість розкриття поставлених завдань.

2. ЕТАПИ ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

Впродовж періоду виконання кваліфікаційної роботи виокремлюють такі організаційні етапи реалізації дипломного проекту:

- *підготовчий*, на якому здобувач вищої освіти обирає тему кваліфікаційної роботи, оформлює це в установленому порядку, ознайомлюється з основними вимогами, що пред'являються до роботи, складає план і узгоджує його з керівником і отримує від керівника індивідуальне завдання;

Заява на ім'я завідувача кафедри фінансів імені Л.Л. Тарагул, є підставою для призначення наукового керівника, в якій здобувач зазначає теми і базу дослідження (Додаток А);

- основний, який починається вивчення теоретичних матеріалів, аналізу публікацій у наукових джерелах та літературі (монографіях, статтях, тезах тощо), навчальній літературі (посібники та навчальні підручники), проведення їх критичної оцінки та відображення у першому розділі кваліфікаційної роботи, збирання фактичних матеріалів, проведення необхідних досліджень тощо; включає виконання програми передкваліфікаційної практики за темою кваліфікаційної роботи, захистом звіту про її виконання і завершується орієнтовно за два тижні до початку роботи екзаменаційної комісії; на цьому етапі відбувається безпосереднє виконання здобувачем вищої освіти, відповідно до календарного план-графіку, завдання, затвердженого завідувачем кафедри фінансів імені Л. Л. Тарагул, і перевірки матеріалів кваліфікаційної роботи керівником з окремих розділів згідно плану-графіку виконання;

- заключний, на якому опрацьовується доповідь здобувача вищої освіти щодо змісту кваліфікаційної роботи, відбувається її попередній розгляд (передзахист) комісією, яка складається з науково-педагогічних працівників випускової кафедри, з метою вирішення питання щодо допуску (недопуску) здобувача вищої освіти до захисту на засіданні екзаменаційної комісії, кваліфікаційна робота проходить перевірку на плагіат в установленому порядку (науковий керівник передає зашифровану кваліфікаційну роботу в версії Word, відповідальній особі за перевірку на плагіат на кафедрі), відповідальна особа видає довідку про відсоток схожості тексту у кваліфікаційній роботі, якщо відсоток не перевищує 20%. За умов перевищення даної межі схожості тексту, кваліфікаційна робота повертається на доопрацювання здобувачу вищої освіти та після процедур виправлення цитувань та доопрацювання тексту, здобувач оформлює в установленому порядку всі необхідні документи у відділі якості освіти УДФСУ та може бути допущений до повторної перевірки на плагіат в системі Unichек. Після перевірки на плагіат оформлюється відгук керівника та здійснюється зовнішнє рецензування кваліфікаційної роботи й передача кваліфікаційної роботи з усіма матеріалами до екзаменаційної комісії.

На захисті кваліфікаційної роботи здобувач вищої освіти повинен показати рівень своєї загальноосвітньої та фахової зрілості, вміння діалектично мислити, творчо застосовувати набуті знання при вирішенні тих чи інших практичних завдань у сфері управління публічними фінансами, а також самостійно вирішувати поставлену наукову проблему.

2.1. ПІДГОТОВКА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Підготовка кваліфікаційної роботи здійснюється відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», нормативно-правових актів Міністерства освіти і науки України, Державної фіскальної служби України, Положення про організацію освітнього процесу в Університеті ДФС України, Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційних комісій Університету ДФС України, Положення про випуск кваліфікаційну (дипломну) роботу в Університеті ДФС України та освітньо-професійної програми «Управління публічними фінансами» для підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування».

Кафедра фінансів імені Л. Л. Тарангул призначає наукового керівника кожному здобувачу вищої освіти, який надає науково-методичну допомогу в його самостійній роботі над кваліфікаційною роботою. Керівником кваліфікаційної роботи призначається викладач кафедри, який має науковий ступінь доктора або кандидата наук і проводить наукові дослідження за відповідним напрямом.

Науковий керівник провадить індивідуальне консультування здобувача вищої освіти, консультує щодо складання пунктів плану кваліфікаційної роботи, а також контролює дотримання графіка виконання, рецензує частини роботи і завершений рукопис, консультує здобувача вищої освіти щодо представлення результатів кваліфікаційної роботи на захисті.

Тематика кваліфікаційних робіт розробляється кафедрою згідно з вимогами кваліфікаційної характеристики фахівців, відповідно до затверджених програм вивчених дисциплін. Тематика щорічно переглядається та поновлюється.

Здобувачеві вищої освіти надається право самостійно обрати тему кваліфікаційної роботи згідно з тематикою, що затверджена кафедрою. Крім того, тематику, можуть замовляти державні установи, підприємства та підприємницькі структури, що уклали з Університетом контракти на навчання здобувачів вищої освіти або мають із ним договори співпраці. Здобувач вищої освіти за погодженням із керівником може запропонувати власну тему дослідження за умов відповідного обґрунтування доцільності її розробки (відповідно до попередньої власної науково-дослідницької роботи, можливостей отримання потрібної інформації про об'єкт дослідження та вибір бази на якій будуть проводитись дослідження). Разом із вибором теми визначається об'єкт та база дослідження, за матеріалами якого буде виконуватися робота.

Теми кваліфікаційних робіт мають бути пов'язані з освітньо-професійною програмою, з проблематикою науково-дослідних робіт відповідних кафедри фінансів імені Л.Л. Тарангул. Роботи двох і більше здобувачів вищої освіти (в т.ч. денної та заочної форм навчання) за однаковими темами не допускаються в межах одного року випуску.

Кожен здобувач вищої освіти випускового курсу у заяві на ім'я завідувача кафедри фінансів імені Л. Л. Тарангул, яка є підставою для призначення наукового керівника, зазначає формулювання теми і базу дослідження (Додаток А).

Кваліфікаційна робота виконується відповідно до календарного плану, що складається кафедрою фінансів імені Л.Л. Тарангул і затверджується завідувачем та погоджується директором Навчально-наукового інституту фінансів, банківської справи.

Закріплення теми кваліфікаційної роботи, призначення наукового керівника затверджується наказом ректора за поданням завідувача кафедри на підставі витягу з протоколу засідання кафедри фінансів ім.Л.Л. Тарангул протягом першого семестру.

У період написання кваліфікаційних робіт питання щодо стану їх підготовки здобувачами вищої освіти та дотримання ними плану виконання відповідних етапів дослідження заслуховуються на засіданнях кафедри фінансів імені Л.Л. Тарангул.

2.2. ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Метою виконання кваліфікаційної роботи є осмислення проблеми, предмета й об'єкта наукового дослідження, застосування теоретичних знань і практичних навичок для вирішення конкретних завдань, робота вимагає від здобувачів вищої освіти наукового обґрунтування актуальності теми, визначення мети, завдань, опису методів дослідження, чіткості побудови та логічної послідовності при викладенні матеріалу; вміння опрацьовувати та узагальнювати зібраний матеріал з обраної теми, яка повинна відображати проблематику напрямів діяльності й основних виробничих функцій та типових завдань діяльності, що формують складові професійної компетентності магістра; навичок критичного аналізу наукових та навчальних джерел; обробки статистичних даних; прийняття оптимальних рішень щодо задач, поставлених при виконанні наукового дослідження, використання інформаційних технологій; обґрунтованості висновків і рекомендацій, які б мали практичне застосування.

Для досягнення мети виконання кваліфікаційної роботи здобувач вищої освіти демонструє застосування здобутих під час навчання компетентностей.

Завдання на кваліфікаційну роботу здобувача вищої освіти складається науковим керівником за погодженням гаранта освітньо-професійної програми та затверджується завідувачем кафедри фінансів імені Л. Л. Тарангул.

У випадку недотримання вимог до написання, оформлення та захисту кваліфікаційних робіт, науковий керівник не пізніше як за 30 днів до засідання екзаменаційної комісії із захисту кваліфікаційних робіт надає відповідну інформацію завідувачу кафедри.

Кваліфікаційна робота має виконуватися здобувачем у повній відповідності до затверджених календарного плану та завдання.

У випадках відставання від календарного плану здобувач вищої освіти зобов'язаний надати пояснення своєму науковому керівнику або завідувачу кафедри.

Здобувачі вищої освіти другого (магістерського) рівня денної та заочної форми навчання зобов'язані апробувати результати власного дослідження та підготувати наукову статтю за тематикою кваліфікаційної роботи у Збірнику робіт магістрів Навчально-наукового інституту фінансів, банківської справи за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування».

2.3. РЕЗУЛЬТАТИ НАПИСАННЯ

Результатом написання кваліфікаційної роботи має стати вміння використовувати професійно-профільовані знання й практичні навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Написання кваліфікаційної роботи спрямоване досягнення здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти здатності до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, вміння застосовувати знання у практичних ситуаціях; здатності до використання інформаційних і комунікаційних технологій; здатності до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; здатності до адаптації та дії в новій ситуації.

Результатами написання кваліфікаційної роботи виступають:

- використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності;
- знати на рівні новітніх досягнень основні концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування;
- здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності;

- відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування;
- доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях;
- вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи та страхування та управляти ними;
- застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування;
- здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання;
- застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для прийняття рішень;
- обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів;
- оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.

3. ТЕМАТИКА КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

1. Бюджет держави як інструмент макроекономічного регулювання.
2. Бюджетна децентралізація в Україні у контексті європейських тенденцій.
3. Бюджетна децентралізація в Україні: цілі та напрями реформи.
4. Бюджетна політика в Україні: напрями та інструменти реалізації.
5. Бюджетна система України та вдосконалення бюджетного процесу в Україні.
6. Бюджетне забезпечення розвитку соціальної сфер в Україні.
7. Бюджетне фінансування науки та освіти в Україні: стан та перспективи.
8. Бюджетний дефіцит: причини, види та шляхи оптимізації.
9. Бюджетний контроль та напрями його вдосконалення.
10. Взаємовідносини України з міжнародними фінансовими організаціями.
11. Видатки бюджету на економічну діяльність держави.
12. Видатки бюджету на природоохоронну діяльність.
13. Впровадження децентралізації у зарубіжних країнах для забезпечення збалансованого розвитку їх територіальних одиниць.
14. Держава і добробут в системі публічних фінансів.
15. Державна регіональна фінансова політика: сучасний стан перспективи розвитку.
16. Державна фінансова підтримка підприємництва в Україні.
17. Державна фінансова політика та механізми її реалізації.
18. Державне стимулювання малого підприємництва в Україні.
19. Державний борг України і проблеми його обслуговування.
20. Державний бюджет у забезпеченні сталого економічного розвитку країни.
21. Державний кредит, його призначення і роль у формуванні доходів держави.
22. Державний фінансовий контроль в Україні: стан та напрями удосконалення.
23. Джерела формування публічних доходів у контексті європейських тенденцій.
24. Інноватизація методів планування й управління на місцевому рівні як базису збалансованого розвитку адміністративно-територіальних одиниць.
25. Інституційні засади функціонування публічних фінансів.
26. Макроекономічні чинники впливу на формування середньострокових бюджетних прогнозів.
27. Фінансові механізми розвитку державно-приватного партнерства в Україні.

28. Мінімізація диспропорцій у забезпеченні збалансованого розвитку адміністративно-територіальних одиниць України.
29. Місцеві бюджети – основа фінансів місцевих органів влади.
30. Місцеві бюджети як складова фінансової бази органів місцевого самоврядування.
31. Місцеві фінанси і проблеми їх формування в Україні.
32. Недержавні пенсійні фонди як складова пенсійної системи України.
33. Організаційні основи управління публічними фінансами.
34. Пенсійне забезпечення: вітчизняна практика та зарубіжний досвід.
35. Податкова політика держави та її вплив на економічний розвиток.
36. Податкові надходження в доходах Державного бюджету України.
37. Податкові надходження у складі доходів місцевих бюджетів.
38. Прогнозування доходів державного бюджету в умовах ризиків та невизначеності.
39. Рівень державних видатків: теоретичний та прикладний аспект.
40. Система пенсійного страхування в Україні: стан, перспективи розвитку.
41. Система публічних фондів як матеріальна основа публічних фінансів
42. Система соціального страхування: зарубіжний досвід, вітчизняна практика.
43. Соціальний захист населення в Україні: стан та проблеми.
44. Структурні та функціональні особливості фінансів місцевих органів влади.
45. Тіньова економіка як загроза фінансовій безпеці держави.
46. Удосконалення методичного забезпечення оцінки фінансової спроможності об'єднаних територіальних громад як пріоритет децентралізації управління збалансованим розвитком адміністративно-територіальних одиниць.
47. Управління проектами державно-приватного партнерства в Україні.
48. Управління публічними фінансами: вітчизняна практика та зарубіжний досвід.
49. Управління ризиками боргового портфеля держави.
50. Управління фінансовими ресурсами закладів охорони здоров'я.
51. Фінанси закладів освіти (дошкільної, середньої, вищої).
52. Фінансове забезпечення адміністративно-територіальних одиниць.
53. Фінансове забезпечення зайнятості населення в контексті оцінки регіонального ринку праці.
54. Фінансове забезпечення охорони здоров'я.
55. Фінансове забезпечення підприємств комунальної сфери.
56. Фінансове забезпечення соціальних гарантій населення в Україні.
57. Фінансове забезпечення соціального захисту населення.
58. Фінансове обґрунтування проектів державно-приватного партнерства в Україні.
59. Фінансовий контроль на місцевому рівні та шляхи його вдосконалення.
60. Фінансовий механізм пенсійного забезпечення.
61. Фінансовий механізм функціонування пенсійних фондів в Україні.
62. Фінансові аспекти розвитку малого підприємства в Україні.
63. Фінансування закладів вищої освіти.
64. Фіскальна політика держави та її вплив на економічний розвиток.
65. Форми державної підтримки підприємств України.
66. Формування бюджету столиці України – м. Київ.
67. Формування доходів державного бюджету України.
68. Формування і використання коштів Пенсійного фонду України.
69. Функціональні особливості публічних фінансів.
70. Функціонування системи публічних фінансів: стан та перспективи

4. ВИМОГИ ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

4.1. ЗМІСТ І СТРУКТУРА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Кваліфікаційна робота є оригінальним теоретико-прикладним дослідженням, яке повинно мати певну логіку побудови, послідовність і завершеність. Тема кваліфікаційної роботи повинна відображати проблематику напрямів діяльності й основних виробничих функцій та типових завдань діяльності, що формують складові професійної компетентності магістра з фінансів, банківської справи та страхування. У відповідності до теми здобувач складає план кваліфікаційної роботи. В плані мають знайти відображення питання, які допоможуть повністю висвітлити тему.

Структура кваліфікаційної роботи, як правило, включає:

- ТИТУЛЬНУ СТОРІНКУ (додаток Б, М);
- БЛАНК ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ (додаток В);
- ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ (додаток Г);
- АНОТАЦІЮ ТА КЛЮЧОВІ СЛОВА (українською та англійською мовами) (додаток Д);
- ЗМІСТ (додаток Е);
- ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ ТА СКОРОЧЕНЬ (1 сторінка);
- ВСТУП (2 сторінки);
- I РОЗДІЛ (КРИТИЧНИЙ ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ З ТЕМИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ОПИС МЕТОДИКИ, ІНСТРУМЕНТАРІЮ ТА ДЖЕРЕЛ ІНФОРМАЦІЇ ЗА ТЕМОЮ ДОСЛІДЖЕННЯ - 12-15 сторінок);
- II РОЗДІЛ (ПРАКТИЧНІ РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ - 20-22 сторінок);
- III РОЗДІЛ (ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ (ПОКРАЩЕННЯ) ОДЕРЖАНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ - 7-8 сторінок);
- ВИСНОВКИ (2-3 сторінки);
- СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ;
- ДОДАТКИ.

Мова кваліфікаційної роботи – українська, стиль – науковий, чіткий, без орфографічних і синтаксичних помилок, послідовність – логічна.

Кваліфікаційна робота подається у вигляді переплетеного рукопису, до якого додається:

- відгук наукового керівника (додаток З);
- зовнішня рецензія (додаток К);
- довідка про перевірку кваліфікаційної роботи на академічний плагіат.

Крім того, документи (за наявності), що засвідчують результати практичного впровадження чи апробації роботи.

4.2. ПРОВЕДЕННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ВИМОГИ ДО ЗМІСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

4.2.1. Загальні вимоги

Кваліфікаційна робота має прикладний характер результатів дослідження, в якій відображається комплексне вирішення поставлених завдань із використанням результатів проходження переддипломної практики здобувача вищої освіти. Кількість сторінок основного тексту (без додатків та списку використаних джерел та літератури) не мають перевищувати 45-50 сторінок.

Висновки роботи повинні бути аргументованими, практично виваженими та відповідати завданням кваліфікаційної роботи. Кожен розділ кваліфікаційної роботи повинен закінчуватись аргументованими висновками. Крім того, у дослідженні мають бути

представлені відомості щодо практичного застосування одержаних результатів дослідження.

У назві кваліфікаційної роботи не бажано використовувати ускладнену термінологію псевдонаукового характеру. Треба уникати назв, що починаються зі слів «Дослідження питання ...», «Дослідження деяких шляхів ...», «Деякі питання ...», «Матеріали до вивчення ...», «До питання ...» та ін., в яких не відображено достатньою мірою суть проблеми.

Використовуючи в роботі ідеї або розробки, що належать також і співавторам, разом з якими були видані публікації, автор кваліфікаційної роботи повинен відзначити цей факт у роботі.

За дані, викладені у кваліфікаційній роботі, порядок використання фактичного матеріалу та іншої інформації під час його виконання, обґрунтованість й достовірність висновків, положень відповідає здобувач вищої освіти і науковий керівник. Не допускається запозичення (плагіат) матеріалу без посилання у кваліфікаційній роботі на автора та джерело інформації.

4.2.2. Титульний аркуш

Титульний аркуш є першою сторінкою кваліфікаційної роботи. Титульний аркуш роботи входить до суцільної нумерації сторінок, але на ньому номер сторінки не проставляється. На титульному аркуші зазначають повну назву навчального закладу та його відомчу підпорядкованість, навчально-науковий інститут/факультет, кафедру, на якій виконана робота, тему роботи, дані про здобувача вищої освіти, наукового керівника, гаранта відповідної освітньої програми, місто та рік подання кваліфікаційної роботи до захисту. Скорочення в назвах закладу вищої освіти та теми роботи не допускаються. Приклад оформлення титульної сторінки представлено у додатку Б.

Завдання на кваліфікаційну роботу містить назву теми роботи, план роботи та терміни виконання всіх розділів, термін завершення роботи і подання на кафедру та інше. Завдання на кваліфікаційну роботу складається здобувачем вищої освіти разом з науковим керівником, підписується ними та гарантом освітньої програми (додаток Г).

В анотації обсягом до 800 знаків зазначається прізвище та ініціали здобувача вищої освіти, назва кваліфікаційної роботи, основний зміст та результати дослідження.

Ключові слова (слова специфічної термінології за темою, які найчастіше зустрічаються в кваліфікаційній роботі) наводяться в називному відмінку. Кількість ключових слів - 5-7. Анотація повинна бути написана українською та англійською мовами, розміщуватися на окремому аркуші разом з ключовими словами та передувати змісту (додаток Д).

Якщо в роботі вжито специфічну термінологію, а також використано маловідомі скорочення, нові символи, позначення тощо, то перелік умовних позначень може бути поданий у вигляді окремого списку, який розміщують перед змістом, після анотації та списку ключових слів. Якщо в кваліфікаційній роботі спеціальні терміни, скорочення, символи, позначення повторюються менше трьох разів, перелік не складають, їхнє розшифрування наводять у тексті при першому згадуванні.

4.2.3. Зміст

Зміст кваліфікаційної роботи відображається в плані, розробленому за допомогою наукового керівника. У змісті роботи повинні бути передбачені всі розділи кваліфікаційної роботи. Матеріал має бути викладено як єдине ціле в логічний послідовності.

Зміст розміщують безпосередньо після переліку умовних скорочень, починаючи з нової сторінки.

Зміст включає: вступ; послідовно перелічені назви всіх розділів, підрозділів, пунктів і підпунктів (якщо вони мають заголовки); висновки та пропозиції; список використаних джерел; додатки. Навпроти кожної позиції проставляють номери сторінок, які вказують на початок викладення матеріалу. Зразок оформлення змісту кваліфікаційної роботи показано у додатку Е.

4.2.4. Вступ

У вступі зазначається завдання, що потребує вирішення, ступінь його дослідження, актуальність проведення і мета досліджень в обраному напрямі, завдання, що вирішуються для досягнення мети, об'єкт і предмет досліджень, новизна роботи.

Також зазначається апробація результатів досліджень - виступи на студентських наукових конференціях, публікації результатів дослідження. Обсяг вступу, зазвичай, не повинен перевищувати 2-3 сторінки.

Актуальність теми. Шляхом критичного аналізу та порівняння з відомими підходами до розв'язання проблеми (дослідження) обґрунтовують актуальність та доцільність роботи. Висвітлення актуальності не повинно бути багатослівним. Досить кількома реченнями висловити головне - сутність наукового завдання.

Стан і ступінь розробки проблеми в спеціальній літературі. Відзначаються вітчизняні та зарубіжні вчені, що досліджували проблеми; які результати вже отримані; характеризуються основні теоретичні та методологічні засади кваліфікаційної роботи.

Мета і завдання дослідження. Після обґрунтування актуальності вибраної теми необхідно сформулювати мету роботи та виділити ті завдання, які потрібно вирішити для досягнення поставленої мети. Не слід формулювати мету як "Дослідження ...", "Вивчення ...", тому що ці слова вказують на засіб досягнення мети, а не на саму мету.

Метою кваліфікаційної роботи є очікуваний кінцевий результат, який зумовлює загальну спрямованість і логіку дослідження (теоретичного або прикладного), до відповіді на запитання "Для чого проводяться дослідження".

У завданні дослідження формулюються завдання, на які слід дати відповіді для реалізації мети дослідження, і розкривають зміст предмет дослідження. Конкретні завдання, які будуть вирішуватися відповідно до визначеної мети: "вивчити", "установити .", "виявити ...", "виділити ...", "визначити ...", "виробити ...", "відпрацювати ...", "дати прогноз ...", "запропонувати ...", "здійснити ...", "обґрунтувати ...", "описати ...", "охарактеризувати ...", "передбачити ...", "покращити ...", "поширити .", "розкрити .", "розробити .", "удосконалити .", "узагальнити .", "уніфікувати ..." та ін. Формулювати завдання слід точно і чітко, оскільки опис їх вирішення повинен становити зміст розділів роботи.

Після формулювання мети і завдань дослідження в кваліфікаційній роботі визначаються об'єкт і предмет дослідження.

Об'єкт дослідження – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію й обране для вивчення.

База досліджень – реальні об'єкти (підприємство, установа, фінансові інститути, регулятори фінансових ринків, організація будь-якої форми власності, яка є юридичною особою і складає та подає фінансову та іншу звітність та здійснює свою функціональну діяльність у сфері, для роботи в якій здійснюється підготовка здобувача вищої освіти відповідно до освітньої програми).

Предмет дослідження - це найбільш значущі властивості чи частина об'єкта та сфера його діяльності, на яку спрямовано основну увагу дослідника.

Предмет дослідження відповідає на питання: "що вивчається", визначає тему кваліфікаційної роботи.

Методи дослідження як інструмент знаходження фактичного матеріалу - обов'язкові елементи вступу до кваліфікаційної роботи і необхідна умова досягнення поставленої мети. Перераховувати їх треба не відірвано від змісту роботи, а коротко та змістовно визначаючи, що саме досліджувалось тим чи іншим методом. Це дасть змогу пересвідчитися в логічності та прийнятності вибору саме цих методів.

Науков-практична значимість одержаних результатів. Наводяться відомості про практичне застосування одержаних результатів або рекомендації щодо їх використання, про ступінь готовності до використання або масштаби використання, надаються короткі відомості про впровадження.

Особистий внесок здобувача (підрозділ подається лише за наявності в автора кваліфікаційної роботи публікацій зі співавторами). У випадку використання в роботі ідей або розробок, що належать співавторам, разом з якими були опубліковані наукові праці, здобувач повинен відзначити цей факт у роботі з обов'язковим зазначенням конкретного особистого внеску в ці праці або розробки.

Апробація результатів роботи (наведення у кваліфікаційній роботі даних про апробацію результатів дослідження та публікації є бажаними, але не обов'язковими). Вказується, на яких конференціях, семінарах, нарадах оприлюднено результати досліджень, що включені до роботи.

4.2.5. Основна частина кваліфікаційної роботи

Основна частина кваліфікаційної роботи кваліфікаційної роботи розкриває її зміст. Структура роботи повинна складатися з трьох розділів, в яких викладаються самостійні взаємопов'язані питання теми. Основному тексту кожного розділу може передувати короткий опис обраного напряму та обґрунтування методів дослідження, що застосовуються у цьому розділі. Зміст кожного розділу розглядається в його підрозділах. Між всіма суміжними підрозділами повинен бути взаємозв'язок. Кожний розділ починають з нової сторінки.

Перший розділ, теоретико-методологічний (орієнтовно 12-16 сторінок) кваліфікаційної роботи носить теоретико-методологічний характер та має містити два пункти.

У розділі висвітлюють теоретичне обґрунтування проблеми, що досліджується, зокрема, описуються наукові результати вітчизняних та іноземних авторів, монографії і публікації у фахових виданнях матеріалів конференцій, інтернет-публікацій тощо за тематикою дослідження за останні 3 роки; визначаються проблеми, які були виявлені, пропозиції з їх усунення та частини невирішеної проблематики, що потребує дослідження. Обов'язковим є порівняння точок зору представників різних наукових шкіл, з обов'язковим посиланням на джерела їх опублікування. Далі здобувач вищої освіти описує обрану методикку дослідження, методи та інструментарій (показники та їх розрахунок для проведення аналізу), джерела інформаційного, аналітичного, статистичного матеріалу за тематикою кваліфікаційної роботи та відповідно до обраної бази дослідження. Тут же відображаються методи економіко-математичного моделювання, загально-наукового пошуку та прикладних досліджень, необхідні для проведення дослідження (відповідно до галузі знань, де проводиться дослідження, та його специфіки). Результатом першого розділу має бути розроблена концепція ідея, яка буде відображена і реалізована в наступних розділах кваліфікаційної роботи.

Перший розділ кваліфікаційної роботи присвячується теоретико-методичним аспектам обраного об'єкта та предмета досліджень. Теоретичне обґрунтування має визначати роль і місце досліджуваних явищ та процесів у сфері публічних фінансів, їх регулювання, нагляду і контролю.

Розглядаються загальнотеоретичні підходи до теми з використанням сучасних літературних джерел щодо досліджуваної проблеми, а також питання з висвітлення теоретичних основ фінансових ресурсів держави, фінансової система України, бюджетна система України, фіскально-бюджетних важелів, фінансове забезпечення соціального захисту населення, недержавне пенсійне забезпечення, державне пенсійне забезпечення, організації пенсійного страхування в Україні, фінансової політики держави, бюджетної політики, бюджетно-податкова політики в системі державного регулювання, (монографії, наукові статті, матеріали конференцій, електронні ресурси тощо), у тому числі іноземних авторів; обов'язковим є порівняння різних точок зору, використання статистичних відомостей (із посиланням на джерела).

Під час розкриття теоретичних питань слід висвітлити елементи наукової новизни з формулюванням власної позиції автора щодо напряму дослідження, оригінальні авторські пропозиції стосовно розбудови теоретичних і методичних питань.

Другий розділ, практичний (орієнтовно 20-22 сторінки) кваліфікаційної роботи має аналітико-дослідницький, прикладний характер і складається з 2-х пунктів. Усі аналітичні обчислення, таблиці, графіки, діаграми цього розділу супроводжують тлумаченням та висновками, які дозволяють визначити сутність і стан явищ та процесів, що досліджуються, розкрити їх особливості та тенденції розвитку, створити базу для виявлення невикористаних резервів удосконалення діяльності бази дослідження. Якщо можливо, то текст ілюструють реальними документами (що розміщують у додатках та супроводжують стислим коментарем). Джерелом інформації, відповідної до специфіки бази дослідження та вимог освітньої програми, за якою навчається здобувач вищої освіти, можуть бути нормативно-правові акти, документи адвокатсько, нотаріальної, судової практики, планові та фактичні показники діяльності, статистична, фінансова, податкова та управлінська звітність, накази, розпорядження, первинні інформаційні матеріали стосовно окремих бізнес-процесів, результати спостережень, опитувань і обстежень та інших методів збирання первинної інформації, інформація правоохоронних органів, судів, документи юридичних компаній, дані інституцій, що здійснюють розвиток інформаційних технологій, тощо.

Обов'язковим є використання в кваліфікаційній роботі сучасних інформаційних технологій, прикладного програмного забезпечення. У випадку використання стандартного прикладного програмного забезпечення розкривають особливості його застосування, необхідні доробки та настройки, особливості підготовки вхідних даних, інтерпретації вихідних результатів тощо. У разі розробки авторського програмного забезпечення подається його загальна концепція, інформаційне та методичне забезпечення, наводиться опис алгоритмів та схем обчислювального процесу, форми вихідних документів (таблиць, діаграм, графіків), вимоги щодо використання розробленого програмного забезпечення тощо.

У другому розділі здобувач вищої освіти безпосередньо описує власні практичні результати, отримані в ході проведення дослідження на основі використання методики, інструментарію, методів економіко-математичного моделювання, методів загально-наукового пошуку та прикладних досліджень та джерел інформації, які визначені в першому розділі кваліфікаційної роботи відповідно до галузі знань, де проводиться дослідження, та його специфіки. Отримані результати мають базуватись на реальних показниках функціональної діяльності бази дослідження. У разі наявності громіздких розрахунків, пояснень, аналізу нормативної бази, програмного забезпечення тощо, вони виносяться в додатки. Фактично тут повинні бути відображені визначені дослідником невіршені проблемні моменти у сфері наукового пошуку яка є основою тематики кваліфікаційної роботи.

В другому розділі надається аналіз досліджуваних явищ та процесів за темою кваліфікаційної роботи, зокрема щодо становлення та функціонування фінансової системи України, аналіз нормативно-правової бази, що визначає структуру фінансів має базуватись на повному відображенні усієї сукупності фінансових відносин. Якщо за основу структуризації взяти суб'єктів фінансових відносин — юридичних та фізичних осіб і державу, то у фінансах можна виділити такі складові: фінанси підприємств, державні фінанси. Якщо за основу структуризації взяти фонди грошових коштів, то відразу випадає певна частина фінансових відносин, що має каналний, а не фондний характер. Це насамперед стосується фінансів підприємств, де процес формування грошових фондів не є обов'язковим.

Ця частина може містити аналіз вітчизняних та міжнародних вимог до досліджуваного об'єкта, законодавчо-нормативної бази з питань управління державними фінансами. За змістом цей розділ є аналітичним підґрунтям виконання досліджень і повинен бути органічно поєднаним з наступними розділами.

У результаті аналітичного огляду визначається перелік чинників, що є вирішальними у формуванні економіки України та економічної ситуації в цілому,

суттєво впливають на стан ланок фінансової системи, спонукають до внесення змін у чинні нормативні документи.

На основі наявної інформації здобувач вищої освіти узагальнює результати аналітичних досліджень і робить висновки наприкінці розділу про необхідність вирішення проблемних питань. Наведений аналіз стану проблеми як в теоретичному, так і у аналітично-правовому аспектах, повинен містити обов'язкові послання на джерела інформації (із списку використаних джерел).

Написання роботи потребує використання статистичних даних, нормативно-правових документів, довідкової та спеціальної літератури, тому бажано доповнити систематизовану інформацію таблицями, графіками, діаграмами з подальшим їх аналізом у основному тексті роботи.

У третьому розділі, конструктивному (проектному) (орієнтовно 5-7 сторінок), проектно-рекомендаційному, необхідно на базі основних теоретичних положень, методичних підходів, методичного інструментарію, що викладені в першому розділі, а також з врахуванням результатів аналізу, проведеного в другому розділі роботи, та отриманих тут практичних результатів, викласти пропозиції щодо перспектив розвитку та удосконалення діяльності обраної бази дослідження в частині його об'єкта та предмета. Мають бути подані відповідні конкретні напрями та заходи. Такі пропозиції мають бути обґрунтованими, базуватись на відповідних прогностичних розрахунках, мати реалістичний характер та нести в собі практичну значимість для бази дослідження. Також тут можуть бути наведені як окремі заходи щодо вирішення проблематики дослідження, так і розрахунок економічного ефекту від впровадження запропонованих новацій, їх вплив на правову систему країни, тощо (залежно від галузі знань, де проводиться дослідження, та його специфіки).

4.2.6. Висновки кваліфікаційної роботи

У висновках рекомендується викласти підсумки проведеного дослідження. Висновки формулюються відповідно до поставлених завдань. Вони повинні базуватись на матеріалах основної частини роботи. Власні пропозиції щодо розв'язання проблемних питань відповідного об'єкта дослідження повинні кореспондуватися з висновками. Виклад змісту кожного питання кваліфікаційної роботи має бути доказовим, пояснювальним та науково аргументованим. Теоретичні положення повинні ґрунтуватися на конкретних матеріалах реальної дійсності, а приклади бути типовими. У висновках потрібно узагальнити результати дослідження в розрізі окремих розділів основної частини роботи.

4.2.7. Список використаних джерел та літератури

Список використаних джерел наводиться наприкінці кваліфікаційної роботи. Рекомендована кількість назв - не менше 40 (з них не менше 10% нових, за останні 3-4 роки іноземних англійських джерел). До списку використаних джерел слід включати джерела, на які в тексті є посилання. Список складається із нормативних актів, нормативних документів, вітчизняної та зарубіжної наукової та спеціальної літератури, фахових видань, електронних ресурсів. До нього не включаються підручники, навчальні посібники. Усі джерела вказуються тією мовою, якою вони видані. Запозичення тексту без посилань на першоджерело не дозволяється.

При складанні списку використаних джерел необхідно дотримуватися національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. - Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2016. - 16. Список використаних джерел у кваліфікаційній роботі слід розміщувати в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків, у хронологічному порядку.

Список використаних джерел - елемент бібліографічного апарату, котрий містить бібліографічні описи використаних джерел і розміщується після висновків. У списку використаних джерел обов'язково вказати останні публікації з зазначеної теми. При наведенні літературного джерела (монографії, наукові статті) інформація подається за

такою схемою: прізвище та ініціали авторів, назва джерела, місце видання, назва видавництва, рік видання, кількість сторінок наприклад:

1. Костирко Л.А. Стратегія фінансово-економічної діяльності господарюючого суб'єкта: методологія і організація: монографія. Луганськ: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2012. 560 с.

2. Богдан Т.П. Глобальна фінансова криза та виклики для економічної політики в посткризовий період. *Фінанси України*. 2010. №6. С. 3-14.

3. Боцман С.В., Захарченко В.І. Ефективна модель антикризового управління на підприємстві. *Проблеми та перспективи інноваційного соціально-економічного розвитку в умовах глобалізації: регіональний вектор*: зб. матеріали І Міжнар. наук.-практ. інтернет-конференції. Ізмаїл, 2012. С. 98.

4. Офіційний сайт Інституту бюджету та соціально-економічних досліджень. URL: <http://www.ibser.org.ua/>.

4.2.8. Додатки.

Додатки оформляються як продовження кваліфікаційної роботи на її сторінках, розміщуються в порядку появи посилань у тексті. Додатки до кваліфікаційної роботи повинні містити інформаційні матеріали, що є базою аналітичних досліджень з обраної теми, і розміщуватись після списку використаних джерел.

Додатки наводяться в кінці кваліфікаційної роботи у вигляді форм первинних, зведених документів, облікових реєстрів, форм звітності, результатів спостережень, опитувань і обстежень та інших методів збирання первинної інформації, інформація правоохоронних органів, судів, документи юридичних компаній, дані інституцій, що здійснюють розвиток інформаційних технологій, тощо. У додатки слід також включати допоміжний матеріал, який в основній частині заохарує текст (проміжні розрахунки; таблиці допоміжних та вихідних цифрових даних; методики, розроблені в процесі виконання роботи; ілюстрації допоміжного характеру; запропоновані форми документів тощо).

Документи, що додаються та використовуються в кваліфікаційній роботі: облікові реєстри, форми звітності та інші матеріали, - повинні бути правильно оформлені (усі реквізити заповнені) та достовірні. Замість підпису на документах вказуються прізвища посадових осіб.

До додатків рекомендується включати матеріал, який: є необхідним для повноти звіту, але включення його до основної частини може змінити впорядковане й логічне уявлення про роботу; не може бути послідовно розміщений в основній частині звіту через великий обсяг або способи відтворення; може бути вилучений для широкого кола читачів, але є необхідним для фахівців даної галузі. Кожний додаток друкується з нової сторінки.

Оформленню додатків у кваліфікаційній роботі слід приділити увагу, оскільки їх кількість та якість свідчать про те, наскільки глибоко та старанно здобувач вищої освіти вивчив практичний та теоретичний матеріал з обраної теми, чи в повній мірі підібрав ці матеріали і наскільки ґрунтовно підтвердив свої висновки та пропозиції.

Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. З правого боку рядка малими літерами з першої великої друкується слово «Додаток » (але без знака №) і велика літера, що позначає додаток. Наприклад: «Додаток Д». Додатки позначаються великими літерами української абетки, за винятком Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь. Наприклад, Додаток А, Додаток Б.

Текст кожного додатка, може бути поділений на розділи й підрозділи, які нумерують у межах кожного додатка. У цьому випадку перед кожним номером ставлять позначення додатка (літеру) і крапку. Наприклад: А.2 - другий розділ дод. А; В.3.1 - перший підрозділ третього розділу дод. В. Ілюстрації, таблиці та формули, розміщені в додатках, нумерують у межах кожного додатка. Наприклад: рис. Д. 1.2 - другий рисунок першого розділу дод. Д; формула (А.1) - перша формула дод. А. У разі якщо зміст додатка не вміщується на одну сторінку, то на наступній сторінці у верхньому правому кутку зазначається

«Продовження додатка...». Зразки оформлення додатків показано у додатку Р.

У додатках наводяться допоміжні матеріали: копії документів, витяги із нормативних актів і документів, звіти, окремі інструкції/правила, результати соціологічних опитувань, громіздкі таблиці, рисунки тощо. Кваліфікаційну роботу оформлюють відповідно до вимог ДСТУ 3008-95 «Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення».

4.3. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ОСНОВНОГО ТЕКСТУ ТА ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

4.3.1. Технічні вимоги до оформлення кваліфікаційної роботи

Стандартизований підхід до оформлення роботи передбачає:

1. Текстовий редактор - MS Word 2003 і вище.
2. Шрифт основного тексту - Times New Roman.
3. Розмір шрифту (кегель) - 14. 4.
- Відстань між рядками - 1,5.
5. Поля: зверху - 20 мм; знизу - 20 мм; ліворуч - 30 мм; праворуч - 10 мм.
6. Нумерація сторінок - праворуч зверху, без крапки в кінці.

Структуру кваліфікаційної роботи (розділи, підрозділи, параграфи тощо) і сторінку змісту необхідно формувати за допомогою функції редактора MS Word з меню: Вставка / Посилання / Зміст / З шаблону (для Microsoft Office 2003 і вище).

4.3.2. Нумерація

Першою сторінкою кваліфікаційної роботи є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок кваліфікаційної роботи. Номер сторінки на титульному аркуші не ставиться.

До загальної нумерації входять також додатки та список використаних джерел. Кожну структурну частину роботи починають з нової сторінки.

Заголовки структурних частин роботи: «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» друкують великими друкованими жирними літерами симетрично до тексту по центру сторінки (без крапки) та не мають номера. Інші структурні частини поділяються на розділи, підрозділи та пункти.

Розділи нумерують послідовно суцільною нумерацією в межах основної частини кваліфікаційної роботи (між Вступом та Висновками).

Перед назвою розділу вказується слово «РОЗДІЛ» та його номер. (Наприклад - РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ФОРМУВАННЯ ДОХОДІВ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ УКРАЇНИ). Підрозділи нумерують послідовно суцільною нумерацією в межах розділу.

Перед назвою підрозділу ставиться номер розділу та номер підрозділу. Між номером розділу та номером підрозділу ставиться крапка. (2.1. Передумови формування зовнішньоторговельної політики України). Зміст роботи має відповідати її плану. На сторінці зі змістом зазначається номер початкової сторінки кожної складової роботи. Якщо в роботі наводяться маловідомі скорочення, нові символи, позначення, їх перелік надається перед вступом і вноситься до змісту як «Перелік умовних позначень».

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, ілюстрацій, таблиць подають арабськими цифрами без знаку «№» у правому верхньому куті аркуша без крапки, нумерують суцільною нумерацією, починаючи зі структурного розділу роботи ЗМІСТ і закінчуючи останнім аркушем роботи. Фактичні та статистичні дані наводяться в однакових одиницях виміру: абсолютних (грн, дол. США, т, м, шт., г, ккал інші) або відносних (%).

4.3.3. Оформлення допоміжних матеріалів

До допоміжних матеріалів відносять: ілюстрації (схеми, діаграми, графіки, креслення тощо), формули, таблиці, додатки.

Ілюстрації позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно в межах 16 розділу, за винятком ілюстрацій, поданих у додатках. Номер ілюстрації складається з номера розділу та порядкового номера ілюстрації через крапку. Номер, назва ілюстрації та пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією по центру. Наприклад, другий рисунок першого розділу: Рис. 1.2.

Зразок оформлення ілюстративного матеріалу показано у додатку П.

Цифровий і текстовий матеріал бажано подавати у формі таблиць та рисунків. Розділи кваліфікаційної роботи мають містити щонайменше 1-2 ілюстрації та 1-2 таблиці. Ілюстрації слід наводити безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Ілюстрації, розміщені на окремих сторінках роботи, включають до загальної нумерації сторінок. Ілюстрацію, розміри якої більше формату А4, рекомендується розміщувати в додатках. За потреби, ілюстрації доповнюють поясненнями або коментарем. Цифровий матеріал у роботі необхідно подавати у вигляді таблиці. Таблиця повинна мати назву та номер. Нумерують таблиці послідовно суцільною нумерацією в межах розділу арабськими цифрами (за винятком таблиць, що наводяться в додатках). Номер таблиці складається з номера розділу і порядкового номера таблиці, відокремлених між собою крапкою. У правому верхньому куті над заголовком таблиці курсивом вказують «Таблиця» та її номер. У наступному рядку, по центру, вказують назву таблиці (жирним шрифтом малими літерами, крім першої великої. Назва має бути стислою і відбивати зміст таблиці. Наприклад:

Таблиця 1.2

Назва таблиці				
Заголовок граfi	Заголовок граfi	Заголовок граfi	Заголовок граfi	
			підзаголовок граfi	підзаголовок граfi
Заголовок рядка				

Джерело: [].

Зразок оформлення таблиці зображено у додатку Н.

Таблицю бажано розміщувати на одній сторінці.

При перенесенні частини таблиці на іншу сторінку у верхньому правому куті вказується «Продовження табл. 1.2». Крім того, верхній рядок таблиці має містити заголовки стовпців.

При поділі таблиці на частини допускається її шапку або заголовки рядків замінити відповідно номерами граф чи рядків, нумеруючи їх арабськими цифрами у першій частині таблиці.

Потрібно уникати повторів тематичного заголовка у заголовках граф. Лаконічності потребують і назви заголовків рядків. Слова, що повторюються, слід виносити до узагальнюючих заголовків, об'єднувальних рубрик.

Заголовки граф таблиці починають з великої літери, а підзаголовки – з малої, якщо вони складають одне речення з заголовком. Підзаголовки, що мають самостійне значення, пишуть з великої літери. В кінці заголовків і підзаголовків таблиць крапки не ставлять. Заголовки і підзаголовки граф вказують в однині.

Посилання на таблиці вказують скорочено, наприклад, «... подано в табл.1.2.» (друга таблиця першого розділу).

У таблиці слід обов'язково зазначати одиницю виміру (відповідно до стандартів); числові величини повинні мати однакову кількість десяткових знаків.

Якщо цифрові або інші дані в будь-якому рядку таблиці не наводяться, то в ньому ставиться прочерк (–).

Формули нумерують у межах розділу арабськими цифрами. Номер формули складається з номера розділу та порядкового номера формули в розділі, відокремлених

крапкою. Номери формул пишуть біля правого поля сторінки на рівні відповідної формули у круглих дужках, наприклад: (2.1) (перша формула другого розділу). Посилання на формули зазначають порядковим номером формули в дужках, наприклад: «... у формулі (2.1)». Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів формули наводять під нею в тій послідовності, в якій вони подані у формулі. Значення кожного символу і числового коефіцієнта записують з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова «де» без двокрапки.

Кожна формула відокремлюється від тексту одним вільним рядком. Якщо рівняння не вміщується в один рядок, його слід перенести після знаків (=), (:).

Формули та рівняння виконуються у формульному редакторі Microsoft Equation 3.0 або MathType 4.0 Equation, розташовуються безпосередньо після тексту, в якому вони згадуються, посередині рядка.

Вище і нижче формули повинно бути залишено не менше одного вільного рядка.

Наприклад:

Досліджувані показники якості переводяться у безрозмірний вигляд за допомогою формули:

Досліджувані показники якості переводяться у безрозмірний вигляд за допомогою формули:

$$MB = \Phi B + VD + VP + LPP + CP, \quad (3.2)$$

де ФВ – фактурна вартість;

ВД – витрати на навантаження, розвантаження, перевантаження і страхування до пункту перетину митного кордону України;

ВП – витрати, додатково понесені покупцем;

ЛПП – ліцензійні та інші платежі за використання об'єктів інтелектуальної власності, які покупець повинен здійснити як умову експорту товару, що оцінюється;

ЧП – частина прибутку від будь-якого подальшого перепродажу чи використання товару на території України, яка прямо чи непрямо накопичується у продавця.

4.3.4. Переліки

Переліки, за потреби, можуть бути наведені всередині підрозділів. Перед переліком ставлять двокрапку.

Перед кожною позицією переліку слід ставити малу літеру української абетки з дужкою, або, не нумеруючи, – дефіс (перший рівень деталізації).

Для подальшої деталізації переліку слід використовувати арабські цифри з дужкою (другий рівень деталізації).

Переліки першого рівня деталізації друкують малими літерами з абзацного відступу, другого рівня – з відступом щодо місця розташування переліків першого рівня.

Наприклад, доходи державного бюджету включають:

- податкові надходження;
- податкові надходження;
- інших надходжень на безповоротній основі:
 - 1) трансферти;
 - 2) плата за адміністративні послуги.

4.3.5. Оформлення приміток до тексту і таблиць

Примітки до тексту і таблиць, в яких вказують довідкові і пояснювальні дані, нумерують послідовно в межах однієї сторінки. Якщо приміток на одному аркуші декілька, то після слова «Примітки» ставлять двокрапку, наприклад:

Примітки:

1. ...
2. ...

Якщо є одна примітка, то її не нумерують і після слова «Примітка» ставлять крапку.

4.3.6. Загальні правила цитування та оформлення посилань

При опрацюванні літератури, періодичних видань та складанні записів, слід звернути увагу на те, що вони можуть бути повними і точними (дослівно) або скороченими (короткий виклад). Так, наприклад, можна зробити: детальний запис основних положень робіт, фактичного матеріалу тощо; короткі записи зі своїми роздумами або без них; виписки у вигляді цитат.

Під час роботи з різними джерелами (наукова та навчальна література, періодичні видання) здобувач вищої освіти виписує цитати. Науковий етикет вимагає точно відтворювати цитований текст, бо найменше скорочення може спотворити зміст, викладений автором.

Загальні вимоги до цитування такі:

- текст цитати починається і закінчується лапками і наводиться в граматичній формі, в якій він поданий в джерелі, із збереженням особливостей авторського написання. Наукові терміни, запропоновані іншими авторами, не виділяються лапками, за винятком тих, що викликали загальну полеміку. У цих випадках використовується вираз «так званий»;

- цитування має бути повним, без довільного скорочення авторського тексту і без перекручень думок автора. Пропуск слів, речень, абзаців при цитуванні авторського тексту позначається трьома крапками, які можуть ставитися на початку, всередині та в кінці цитати;

- кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело;

- при непрямому цитуванні (переказ, виклад думок інших авторів своїми словами) слід бути максимально точним щодо думок автора, коректним в оцінюванні його результатів і робити відповідні посилання на джерела;

- цитування повинно бути оптимальним, враховуючи, що надмірне цитування створює враження компілятивності, а недостатнє – знижує наукову цінність викладеного матеріалу.

Рекомендується робити посилання на останні видання авторів, публікації, з яких запозичені матеріали або окремі результати. На більш ранні видання можна посилатися у тих випадках, коли праці, в яких міститься необхідний матеріал, не перевидавалися.

При використанні відомостей, матеріалів з монографій, оглядових статей, інших джерел, що мають велику кількість сторінок, в посиланні слід точно вказати номери сторінок, ілюстрацій, таблиць, на які є посилання в роботі. Ілюстрований матеріал (окремі слова і вирази) наводять курсивом, в лапках (також курсивом) подають цитати з посиланням на автора та через кому на сторінку (прямим шрифтом).

При написанні кваліфікаційної роботи здобувачем вищої освіти повинен вказувати посилання на джерела, матеріали або окремі результати, які наводяться в кваліфікаційній роботі, або на ідеях і висновках яких розроблюються проблеми, задачі, питання, вивченню яких присвячена кваліфікаційна робота. Такі посилання дають змогу відшукати документи, перевірити достовірність відомостей про цитування, знайти необхідну інформацію щодо нього; допомагають з'ясувати його зміст, мову тексту, обсяг.

Посилатися слід на останні видання публікацій. На більш ранні видання можна посилатися лише в тих випадках, коли в них наявний матеріал, який не включено до останнього видання. Якщо використовують відомості, матеріали з монографій, оглядових статей, інших джерел з великою кількістю сторінок, тоді в посиланні необхідно точно вказати номери сторінок, ілюстрацій, таблиць, формул з джерела, на яке дано посилання в кваліфікаційній роботі. Посилання в тексті кваліфікаційної роботи на джерела слід зазначати порядковим номером за переліком посилань, виділеним двома квадратними дужками, наприклад, «... у працях [1-7]...», «... у таблиці 2.3 [21, с. 5]...», «... на рис. 1.1 [4, с. 32]...».

Для підтвердження власних аргументів посиланням на авторитетне джерело або для критичного аналізу того чи іншого друкованого твору слід наводити цитати. Науковий етикет вимагає точно відтворювати цитований текст, бо найменше скорочення наведеного

витагу може спотворити зміст, закладений автором.

Система Unichesk визначає цитати, де використовується конструкція з лапками та квадратними дужками. Лапки можуть бути так звані «ялинки», (французькі лапки) « » або англійські лапки “ ” (назви взяті зі [статті у Вікіпедії](#)). Квадратні дужки [] ставимо через пробіл після лапок. Розділовий знак ставимо після квадратних дужок.

Також, Unichesk визначає цитати, що наведені у тексті та оформлені відповідно до міжнародних стилів цитування:

- APA style (American Psychological Association – Американська психологічна асоціація) – суспільні науки;
- MLA style (Modern Language Association – Асоціація сучасної мови) – гуманітарна сфера (область літератури, іноземних мов);
- Chicago (Turabian) style (універсальний) – гуманітарні, природничі науки, соціальна сфера, використовується академічними виданнями;
- Harvard style – гуманітарні та суспільні науки.

5. ОТРИМАННЯ ВІДГУКУ, РЕЦЕНЗІЇ, ДОПУСК ДО ЗАХИСТУ ТА ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Завершена кваліфікаційна робота в твердому переплетенні (додаток М) підписується автором та подається науковому керівникові для перевірки і підготовки відгуку не пізніше, ніж за 30 днів до встановленого строку захисту.

Попередній захист відбувається за 1 місяць до запланованого дня захисту; отримання відгуку наукового керівника роботи – за 7-8 днів; отримання зовнішньої рецензії – за 5-6 днів, допуск до захисту – за 5 днів.

Особистий підпис та дату подання на перевірку завершеної роботи (*наприклад, 10.04.21 р.*) здобувач вищої освіти ставить у кінці списку використаних джерел, відступивши 2 міжрядкових полуторних інтервали.

Після ознайомлення і схвалення кваліфікаційної роботи керівник дає детальний відгук про її зміст за формою встановленого зразку (додаток З), підписує та подає роботу завідувачу кафедри. Цей відгук має свідчити про достовірність наведеної в роботі інформації, правдивість фактичних даних. Бажано, щоб у ньому були підтверджені актуальність теми для організації, самостійність автора дослідження, практична значущість аналітично-дослідницького розділу та можливості і перспективи впровадження запропонованих рекомендацій.

З метою визначення якості та ступеня готовності до захисту кваліфікаційної роботи випускова кафедра організовує попередній її захист з обов'язковою презентацією здобувачем вищої освіти основних положень.

Попередній захист кваліфікаційної роботи проходить у присутності комісії до складу якої залучають профільних фахівців кафедри, за участю керівника освітньо-професійної програми. Результати попереднього захисту обговорюються на засіданні кафедри, приймається рішення про допуск/не допуск роботи до захисту.

Зброшурований у твердій палітурці рукопис завершеної кваліфікаційної роботи, яка підписана здобувачем, науковим керівником та комісією, яка проводила попередній захист роботи на кафедрі, за наявності позитивної характеристики роботи у письмовому відгуку наукового керівника, здобувач подає завідувачу кафедри, який приймає рішення щодо дозволу до захисту і оформлює його на титульній сторінці кваліфікаційної роботи.

Робота реєструється на кафедрі (додаток Ж) і передається директору інституту для прийняття остаточного рішення про її допущення на зовнішнє рецензування.

Зовнішня рецензія на кваліфікаційну роботу є необхідним елементом оскільки від ретельності експертизи, аргументованості й повноти висновків рецензента значною мірою залежить оцінка роботи екзаменаційної комісії.

Кафедра рекомендує зовнішніх рецензентів кваліфікаційних робіт з числа науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів, а в разі потреби – провідні спеціалісти-практики.

Рецензентами можуть бути висококваліфіковані спеціалісти, що працюють на підприємствах, у закладах вищої освіти, науково-дослідних інститутах, що мають наукові ступені, наукові звання за профілем випускаючої кафедри.

Зовнішня рецензія подається у письмовому вигляді в довільній формі і має містити такі складові: актуальність теми кваліфікаційної роботи її теоретичне і практичне значення; рівень теоретичної підготовки здобувача вищої освіти і його вміння використовувати здобуті знання для розв'язання теоретичних і практичних завдань; оцінка структури роботи, мови, стилю, грамотності викладення наукового матеріалу; якість проведеного аналізу проблеми; наукова новизна; практична цінність висновків і рекомендацій; висновок рецензента щодо наявності у кваліфікаційній роботі позитивних моментів; узагальнений виклад таких переваг; висновок рецензента щодо наявності у кваліфікаційній роботі недоліків та їх перелік у систематизованому вигляді з відповідними конкретними прикладами; якість оформлення роботи і бібліографічного опису використаних джерел; загальний висновок і оцінка кваліфікаційної роботи.

У зовнішній рецензії зазначається місце роботи та посада рецензента, вчене звання, науковий ступінь, прізвище, ім'я та по батькові.

Зовнішня рецензія має бути особисто підписана рецензентом і засвідчена печаткою установи, де він працює (додаток К). Вона надається письмово і містить загальний висновок щодо рекомендації роботи до захисту. Внесення змін до роботи після отримання рецензії не допускається.

До засідання екзаменаційної комісії здобувач вищої освіти повинен ознайомитись зі змістом відгуку керівника та рецензії.

Відгук наукового керівника та рецензію здобувач вищої освіти закріплює у конверті на зворотній стороні твердої титульної обкладинки кваліфікаційної роботи.

Якісний результат попереднього захисту, схвальна зовнішня рецензія, позитивний відгук наукового керівника, наявність довідки про відсутність плагіату та виконання у повному обсязі навчального плану є підставою для формування наказу ректора про допуск здобувача вищої освіти до захисту.

Здобувач повинен старанно підготуватися до публічного захисту кваліфікаційної роботи. Для цього необхідно підготувати доповідь, друкований та електронний ілюстраційний матеріал у вигляді таблиць, графіків, діаграм. Друковані ілюстрації повинні бути оформлені згідно з відповідним державним стандартом і підписані здобувачем та науковим керівником, електронні – для презентації кваліфікаційної роботи засобами комп'ютерної та організаційної техніки.

Перед захистом відповідальний секретар передає кваліфікаційну роботу та вказані документи Голові екзаменаційної комісії, після чого надає здобувачеві слово для доповіді.

На доповідь дається 10-15 хвилин, протягом яких необхідно стисло викласти: суть та актуальність обраної теми; мету та завдання; результати дослідження, висновки та рекомендації щодо обраної теми.

Бажано, щоб здобувач основний зміст своєї роботи викладав вільно, не читаючи підготовленого тексту. Доповідь повинна супроводжуватись ілюстраційним матеріалом – роздатковим матеріалом (додаток Л).

Після доповіді здобувачеві задаються питання по змісту кваліфікаційної роботи, у тому числі, з дисциплін професійного спрямування та тих, що мають з ними між предметні зв'язки.

Далі оголошується відгук та рецензія на кваліфікаційну роботу і здобувачеві надається слово для відповіді на зауваження. Здобувач повинен відповісти на практичні зауваження (якщо вони є), погодитись з ними або дати обґрунтовані заперечення.

Відповіді на питання та критичні зауваження членів екзаменаційної комісії повинні

бути стислими і торкатися лише їх сутності, відрізнятися діловитістю та науковою обґрунтованістю.

По закінченні публічного захисту проводиться закрите засідання членів комісії, де обговорюються результати та визначається загальна оцінка кваліфікаційної роботи за системою, запровадженою в Університеті.

Здобувач, який не виконав без поважних причин роботу у визначений термін, не допускається до захисту та виключається з університету за неуспішність. Здобувач, який не з'явився на захист або одержав на захисті незадовільну оцінку, має право на захист кваліфікаційної роботи у наступному навчальному році.

За результатами публічного захисту кваліфікаційної роботи на закритому засіданні екзаменаційної комісії більшістю голосів приймається рішення щодо оцінки захисту і роботи (враховуючи відгук керівника, зовнішнього рецензента, зміст доповіді, відповіді на запитання).

За такою ж шкалою оцінюється кваліфікаційна робота у висновках рецензентів та відгуку наукового керівника.

Рішення приймається більшістю голосів членів комісії, які беруть участь у засіданні, і оголошуються здобувачам вищої освіти у день захисту. При рівній кількості голосів «за» і «проти» голос голови екзаменаційної комісії є вирішальним.

Рівень якості підготовки випускника визначається за комплексною шкалою: Європейською кредитно-трансферною системою (ЄКТС, за 100-бальною шкалою «А», «В», «С», «D», «E», «FX», «F») та національною (за шкалою «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») відповідно до п. 5 Положення про організацію освітнього процесу в Університеті ДФС України.

За зміст роботи здобувач вищої освіти може отримати максимальну оцінку – **50 балів:**

– 46-50 балів виставляється здобувачу вищої освіти, який дотримався вимог методичних вказівок по виконанню кваліфікаційної роботи щодо змісту кваліфікаційної роботи; відобразив в роботі нові досягнення теорії та практики по відповідній проблемі; глибоко розкрив тему в цілому та за окремими параграфами роботи; використав при написанні роботи сучасну спеціальну літературу та практичний матеріал по об'єкту дослідження за останні 3 роки; показав здібність узагальнювати теоретичний матеріал, високу якість аналітичних досліджень; написав висновки та пропозиції, що свідчить про високий рівень засвоєння матеріалу.

– 35-45 балів виставляється здобувачу вищої освіти, який дотримався вимог методичних вказівок щодо виконання кваліфікаційної роботи, її змісту; відобразив в роботі нові досягнення теорії та практики з відповідної проблеми; розкрив тему в цілому та за окремими параграфами роботи; використав при написанні роботи сучасну спеціальну літературу та практичний матеріал за об'єктом дослідження за останні 5 років; при узагальненні теоретичного матеріалу допустив незначні помилки, але написав висновки та пропозиції, що свідчить про рівень засвоєння матеріалу.

– 30-34 балів виставляється здобувачу вищої освіти, який дотримався вимог методичних вказівок з виконання кваліфікаційної роботи щодо її змісту; відобразив в роботі досягнення теорії та практики з відповідної проблеми; розкрив тему в цілому та за окремими параграфами роботи; використав при написанні роботи спеціальну літературу та практичний матеріал за об'єктом дослідження за останні 5 років; показав здібність узагальнювати теоретичний матеріал, але отримав не високу якість аналітичних досліджень; які проте свідчать про рівень засвоєння матеріалу.

– 20-29 балів виставляється здобувачу вищої освіти, який не зовсім дотримався вимог методичних вказівок з виконання кваліфікаційної роботи щодо її змісту; відобразив не зовсім нові досягнення теорії та практики за відповідною проблемою; слабо розкрив тему в цілому та за окремими параграфами роботи; використав при написанні роботи практичний матеріал за об'єктом дослідження лише за останній рік; показав здібність

узагальнювати теоретичний матеріал, але при цьому отримав не високу якість аналітичних досліджень; написав висновки та пропозиції, що свідчить про не високий рівень засвоєння матеріалу.

– 1-19 балів виставляється здобувачу вищої освіти, який не дотримався всіх вимог методичних вказівок з виконання кваліфікаційної роботи щодо її змісту; не відобразив в роботі досягнення теорії та практики за відповідною проблемою; достатньо не розкрив тему та за окремими параграфами роботи; використав при написанні роботи не сучасну спеціальну літературу та практичний матеріал за об'єктом дослідження; не показав здібність узагальнювати теоретичний матеріал, не написав висновки, що свідчить про не засвоєння матеріалу.

За захист роботи здобувач вищої освіти може отримати максимальну оцінку – **50 балів**:

– 46-50 балів виставляється здобувачу вищої освіти, який представив членам комісії роздатковий матеріал, чітко викладав на захисті основні ключові моменти кваліфікаційної роботи, надавав грамотні кваліфіковані відповіді на зауваження рецензента та запитання членів комісії;

– 39-45 балів виставляється здобувачу вищої освіти, який представив членам комісії роздатковий матеріал, чітко викладав на захисті основні ключові моменти кваліфікаційної роботи, давав відповіді на зауваження та запитання членів комісії;

– 33-38 балів виставляється здобувачу вищої освіти, який представив членам комісії роздатковий матеріал, проте не зовсім чітко викладав на захисті основні ключові моменти кваліфікаційної роботи, давав відповіді на зауваження та запитання членів комісії;

– 27-32 балів виставляється здобувачу вищої освіти, який представив членам комісії неякісний роздатковий матеріал, не чітко викладав на захисті основні ключові моменти кваліфікаційної роботи, давав не повні відповіді на зауваження та запитання членів комісії;

– 1-26 балів виставляється здобувачу вищої освіти, який не представив членам комісії роздатковий матеріал, не знає основні ключові моменти кваліфікаційної роботи, не давав або давав не повні відповіді на зауваження і запитання членів комісії.

Захист кваліфікаційних робіт в обов'язковому порядку проводиться у формі презентації з використанням мультимедійних засобів.

Після завершення роботи екзаменаційної комісії по захисту кваліфікаційних робіт секретар екзаменаційної комісії виставляє оцінки у залікові книжки та на титульному аркуші кваліфікаційної роботи, де всі члени комісії ставлять свої підписи.

Відповідно до п.3 Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційних комісій Університету ДФС України у разі відсутності здобувача вищої освіти на захисті кваліфікаційної роботи у протоколі екзаменаційної комісії зазначається, що він є не атестованим у зв'язку з неявкою на засідання.

У разі неявки здобувача вищої освіти на захист кваліфікаційної роботи з неповажних причин він вважається таким, що не використав свою можливість. До екзаменаційної відомості вноситься оцінка «незадовільно «F», здобувачу вищої освіти видається академічна довідка і захист роботи переноситься на наступний рік.

6. ПОРЯДОК ПРИСВОЄННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

За результатами успішного захисту кваліфікаційної роботи екзаменаційна комісія приймає рішення щодо присвоєння кваліфікації магістр з фінансів і про видачу здобувачу вищої освіти диплома державного зразка.

Випускники, які за підсумками навчання отримали диплом з відзнакою, можуть рекомендуватись Вченою радою Університету для вступу до аспірантури Університету.

7. ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

Після захисту кваліфікаційних робіт їх роздруковані варіанти зберігаються в архіві Університету та забезпечується протягом місяця з моменту проведення атестації здобувачів вищої освіти передача до Наукової бібліотеки Університету випускних кваліфікаційних (дипломних робіт) в електронному вигляді PDF- форматі із зазначенням шифру спеціальності, прізвища здобувачів вищої освіти, виду роботи, року випуску. Передача пакета документів (PDF-файл дипломної роботи, опис до кожної дипломної роботи та акту прийому передачі) здійснюється на електронну пошту фахівця Наукової бібліотеки, відповідального за розміщення документів в інституційний репозитарій.

Результати досліджень, виконаних авторами кваліфікаційних робіт, можуть використовуватися в освітньому процесі та науковій роботі з обов'язковим дотриманням авторського права.

Згідно з нормативними документами після закінчення терміну зберігання кваліфікаційних робіт комісія, що створюється наказом ректора Університету, приймає рішення про списання робіт (списання кваліфікаційних робіт оформляється відповідним актом).

Додаток А

Завідувачу кафедри
фінансів імені Л.Л. Тарангул

ПІБ завідувача кафедри

ПІБ здобувача вищої освіти
групи _____, _____ курс,
спеціальність 072 «Фінанси, банківська
справа та страхування»
освітня програма «Управління публічними
фінансами»

Заява

Прошу затвердити тему кваліфікаційної роботи: _____

за матеріалами _____

(повна юридична назва підприємства/організації/установи)

дата

підпис здобувача вищої освіти

Додаток Б

**МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ**

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ФІНАНСІВ, БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ

КАФЕДРА ФІНАНСІВ ІМЕНІ Л.Л. ТАРАНГУЛ

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему: _____

Здобувача вищої освіти _____ курсу, _____ групи,
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
освітня програма «Управління публічними фінансами»

(прізвище, ім'я, по батькові)

(підпис здобувача вищої освіти)

Науковий керівник _____
(підпис)

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

Гарант освітньо-професійної
програми _____
(підпис)

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

Допущено до захисту за рішенням кафедри фінансів імені Л. Л. Тарагул
протокол від « ___ » _____ 201_ № ___

Завідувач
кафедри _____

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

(підпис)

Ірпінь – 202__

Зворотна сторінка титульного аркуша

Реєстрація № _____
(дата) (підпис відповідальної особи)

Результати _____ перевірки
(до захисту, на доопрацювання) (дата) (підпис)

Результат захисту _____
(оцінка) (дата) (підпис)

Голова комісії: _____
(підпис) (ініціали, прізвище)

Члени комісії:

(підпис) (ініціали, прізвище)

(підпис) (ініціали, прізвище)

(підпис) (ініціали, прізвище)

Додаток В

БЛАНК ОЦІНЮВАННЯ РОБОТИ

Об'єкти контролю	Діапазон оцінки в балах	Фактична кількість балів	Примітки	Дата, П.І.П.: керівника, голови комісії, членів комісії, секретаря, (підписи)
------------------	-------------------------	--------------------------	----------	---

ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ КЕРІВНИКОМ ТА РЕЦЕНЗЕНТОМ

1.Зміст випускної роботи (якість теоретичного матеріалу, його зв'язок з практичним, вміння представляти матеріал в логічній послідовності, наявність висновків та пропозицій)	від 0 до 30			
2.Дотримання вимог щодо оформлення	від 0 до 10			
3.Вчасне виконання роботи на всіх етапах у встановлені кафедрою терміни	від 0 до 5			
4. Рецензент	від 0 до 5			
РАЗОМ БАЛІВ*	від 0 до 50			

ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ КОМІСІЄЮ ПО ЗАХИСТУ

1.Доповідь	від 0 до 10			
2. Роздатковий матеріал	від 0 до 5			
3. Знання теоретичного та практичного матеріалу, вміння відповідати на запитання	від 0 до 25			
5. Апробація (участь у конференціях)	від 0 до 10			
РАЗОМ БАЛІВ	від 0 до 50			
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ БАЛІВ	від 0 до 100			

ПЕРЕВЕДЕННЯ ОЦІНКИ ЗА 100-БАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ ДО НАЦІОНАЛЬНОЇ ШКАЛИ ТА ШКАЛИ ЕКТС

Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ЕКТС	Оцінка за національною шкалою	Дата	П.І.П.: голови, членів комісії, секретаря, (підпис)

Правила переведення оцінок до національної шкали та шкали ЕКТС

Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ЕКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	5 (відмінно)
80-89	B	4 (добре)
70-79	C	
60-69	D	3 (задовільно)
50-59	E	
35-49	FX	2 (незадовільно)

**ДЕРЖАВНА ФІСКАЛЬНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ**

Навчально-науковий інститут фінансів, банківської справи
Кафедра фінансів імені Л. Л. Тарангул
Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Освітня програма «Управління публічними фінансами»

Затверджую

Завідувач кафедри _____ /Ініціали, прізвище/
«_____» _____ 201__

**Завдання на кваліфікаційну роботу
здобувачу вищої освіти**

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема випускної кваліфікаційної роботи

Затверджена наказом ректора від «__» _____ 202_ №__

2. Строк здачі закінченої роботи _____

3. Цільова установка

Мета роботи _____

Об'єкт дослідження _____

Предмет дослідження _____

4. Вихідні дані до роботи _____

5. Перелік графічного матеріалу _____

6. Зміст кваліфікаційної роботи (перелік питань за кожним розділом)

7. Календарний план виконання роботи

№ п/ п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	
		За планом	Фактично
1	2	3	4

8. Дата видачі завдання «__» _____ 202_

9. Науковий керівник кваліфікаційної роботи

_____ (підпис)

_____ (прізвище, ініціали)

10. Гарант освітньо-професійної програми

_____ (підпис)

_____ (прізвище, ініціали)

11. Завдання до виконання отримав здобувач вищої освіти

_____ (підпис)

_____ (прізвище, ініціали)

Зразок оформлення анотації

АНОТАЦІЯ

(назва кваліфікаційної роботи)

Мета роботи полягає в ...

Завданнями роботи є...

Предметом дослідження є...

Об'єктом дослідження виступає...

За результатами дослідження сформульовані...

Одержані результати можуть бути використані...

Кваліфікаційна робота містить __ сторінок, __ таблиць, __ рисунків, список використаних джерел з __ найменувань, __ додатків.

Ключові слова: ...

Рік виконання кваліфікаційної роботи ...

Рік захисту роботи...

ЗМІСТ	Стор.
ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЇЇ ЗОВНІШНЬОТОРГОВЕЛЬНОЇ СКЛАДОВОЇ	6
1.1. Економічна сутність та характеристика зовнішньоекономічної діяльності	6
1.2. Сутність та особливості зовнішньоторговельної політики	12
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ СТАНУ ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНИ ТА ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЇЇ ЗОВНІШНЬОТОРГОВЕЛЬНОЇ СКЛАДОВОЇ	20
2.1. Стан та тенденції розвитку зовнішньоекономічної діяльності країни	20
2.3. Оцінка зовнішньоторговельної політики України	30
РОЗДІЛ 3. СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНИ	40
ВИСНОВКИ	47
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ	50
ДОДАТКИ	60

Додаток К

РЕЦЕНЗІЯ
на кваліфікаційну роботу
 здобувача вищої освіти Університету ДФС України

(прізвище, ім'я, по батькові)

(назва теми)

Актуальність теми _____

Наукова _____

новизна

Якість проведеного аналізу проблеми, текстового та табличного матеріалу

Обґрунтованість пропозицій і висновків та їх практична цінність у роботі підприємства, установи, організації, органів ДПС України, МФУ

Наявність недоліків _____

Загальний висновок і оцінка роботи _____

Рецензент _____

(науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи)

(підпис, М.П.)

(ініціали, прізвище)

« _____ » _____ 202_ р.

**ІЛЮСТРАТИВНИЙ МАТЕРІАЛ
ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ**

на тему: _____

Здобувача вищої освіти _____ курсу, _____ групи,
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
освітня програма «Управління публічними фінансами»

(прізвище, ім'я, по батькові)

(підпис здобувача вищої освіти)

Науковий керівник _____

(підпис) (прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

ДИПЛОМНА РОБОТА

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ТАБЛИЦЬ

Таблиця 2.1

Динаміка податкових надходжень до бюджету м. Чернівці за 2019-2021 рр.

тис. грн.

Назва доходів	2019	2020	2021	Відхилення (+,-) звітнього періоду до	
				2019року	2020року
1	2	3	4	5	6
Плата за землю	273,3	328,1	710,6	437,3	382,5
Податок з доходів фізичних осіб	9620,2	10860,3	11585,4	1965,2	725,1

Джерело: розраховано автором за даними [номер джерела з Списку використаних джерел та літератури, сторінки з джерела, де саме опублікована дана цитата або цифра].

Наприклад,
Джерело: [15, с. 13].

У разі перенесення таблиці.

Таблиця 2.1

Динаміка податкових надходжень до бюджету м. Чернівці за 2019-2021 рр.

тис. грн.

Назва доходів	2019	2020	2021	Відхилення (+,-) звітнього періоду до	
				2019року	2020року
1	2	3	4	5	6
Плата за землю	273,3	328,1	710,6	437,3	382,5
Податок з доходів фізичних осіб	9620,2	10860,3	11585,4	1965,2	725,1
Туристичний збір	5420,3	5686,1	6598,1	1177,8	912,0

Джерело: розраховано автором за даними [номер джерела з Списку використаних джерел та літератури, сторінки з джерела, де саме опублікована дана цитата або цифра].

Наприклад,
Джерело: [15, с. 13].

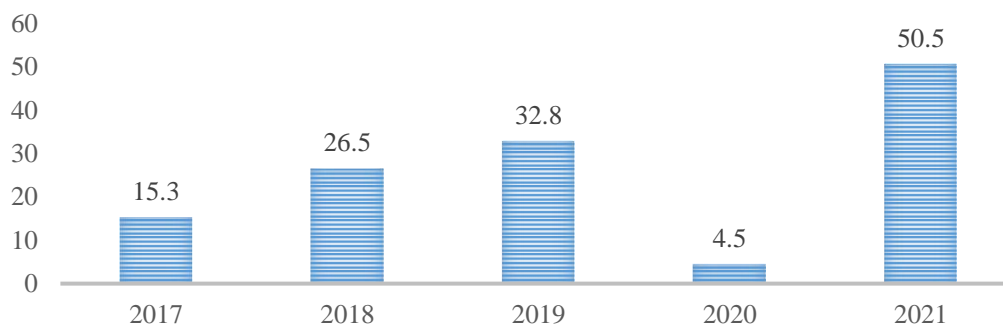
ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ІЛЮСТРАЦІЇ

Рис. 2.1. Обсяг торгів на організаційно-оформлених ринках цінних паперів України за 2017-2021 рр., млн грн

Джерело: розраховано автором за даними [номер джерела з Списку використаних джерел та літератури, сторінки з джерела, де саме опублікована дана цитата або цифра].

Наприклад,
Джерело: [15, с. 13].

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ДОДАТКІВ

Оформлення додатка, що містить таблицю

Додаток Б

Таблиця Б.1

Динаміка податкових надходжень до бюджету м. Чернівці за 2019-2021 рр.

тис. грн.

Назва доходів	2019	2020	2021	Відхилення (+,-) звітного періоду до	
				2019 року	2020 року
1	2	3	4	5	6
Плата за землю	273,3	328,1	710,6	437,3	382,5
Податок з доходів фізичних осіб	9620,2	10860,3	11585,4	1965,2	725,1

Джерело: розраховано автором за даними [номер джерела з Списку використаних джерел та літератури, сторінки з джерела, де саме опублікована дана цитата або цифра].

Наприклад,*Джерело: [15, с. 13].*

Оформлення додатка, що містить рисунок

Додаток М

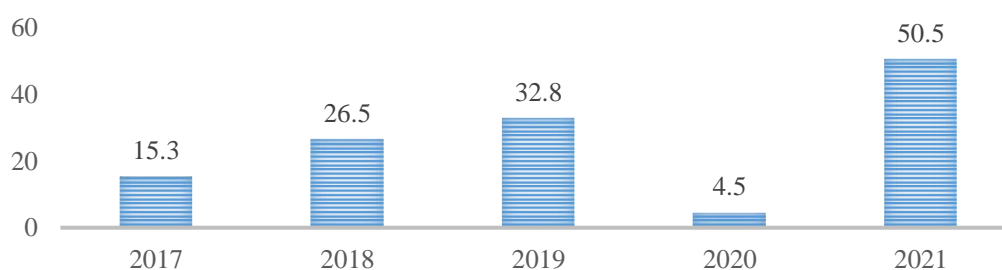

Рис. М.1. Обсяг торгів на організаційно-оформлених ринках цінних паперів України за 2017-2021 рр., млн грн

Джерело: розраховано автором за даними [номер джерела з Списку використаних джерел та літератури, сторінки з джерела, де саме опублікована дана цитата або цифра].

Наприклад,*Джерело: [15, с. 13].*

